

Historisk besøg i Helsingør og Espergærde.

Efterårets historiske besøg for Farum og Værløse lokalhistoriske foreninger var i år arrangeret af Farum. Vi kørte sammen i bus til Helsingør. Undervejs bestyrkede Signe Thomsen os i vores forventninger om, hvad vi skulle opleve i Sundtoldens by og på Flynderupgård i Espergærde.

I Klarerergårdens fortalte stedets guide, Anne Marie levende om den spændende historie bag Sundtolden fra den blev indført i 1429, efter den indbringende sildefangst i Øresund svigtede, og til dens ophør i 1857. Sundtolden var fra begyndelsen en afgift for fremmede skibe. Den bestod af en guldmønt på $7 \frac{3}{4}$ gram "Rosenowel" for passage gennem Øresund. På grund af historiske omvæltninger i Europa gennem tiden ændrede Sundtolden sig senere til at være at være en direkte toldafgift af passerende, fremmede skibes værdi inklusive deres last. I perioden 1658, da Danmark mistede Skåne til Sverige, og indtil 1860 måtte Danmark dele tolden med Sverige. Politisk indså de europæiske magter fordelene ved at Øresund ikke kun var ejet af én nation, og de støttede politisk opdelingen. Sundtolden var, mens den eksisterede, en meget væsentlig indtægt for de danske konger.

Skibsklarererne i Helsingør skulle toldklarere skibene og deres last. Deres opgave var også skibsproviantering, beværtning og indlogering af skibskaptajner. Det var en indbringende forretning. I 1800-tallet fandtes der 36 skibsklarerere i Helsingør.

Klarerergården i Strandgade 91, hvor vi blev vist rundt, indeholdt i stuen et kontor til toldindberetning, en købmandsbutik og en skipperstue til udskænkning. På første sal fandtes logi for kaptajner, forretningens ansatte samt skibsklarerers bolig.

Ved en byrundvisning blev vi indviet i Helsingørs udvikling gennem tiden, og vi fik vist nogle af de gamle fredede bygninger i Helsingør, hvor de ældste dateres tilbage til Renæssancen i 1500-tallet. Andre bygninger var som Klarerergården bygget i flere tempi med et senere stokværk, der var blevet bygget til i en nyere stilart. Guiden, Kristian Lyng førte os derefter til Sct. Olai Kirke og til Sct. Mariæ karmeliterklosteret, hvor vi endte byrundturen i klosterets smukke gård. Rundvisningen måtte betragtes som en smagsprøve, idet vi kunne have brugt meget mere tid på at få Kristian til at vise os den gamle del af Helsingør. Han vidste så meget mere om byen,

På Flynderupgård Museet i Espergærde, oplevede vi et sted, der viser besøgende de ældre danske traditioner fra 1900-tallet. De serverer i "Folkestuen" traditionelle danske retter. Vi fik Stegt Flæsk med det traditionelle tilbehør og kaffe med hjemmebagt kringle. I hovedbygningen fandtes museets samlinger. De belyste fiskeri, landbrug og skovbrug omkring Helsingør i perioden, ligesom brugsgenstande fra perioden var udstillet. Flynderupgård har en bestand af ældre dyreracer eks. røde malkekøer, jyske heste mm. Vi brugte ikke megen tid på at se de græssende dyr, da vi var uheldige med vejret: Kulde, blæst og regn.

Tak til Farum Lokalhistoriske Forening for en spændende og dejlig dag fyldt med gode oplevelser.